

20221107 Huisvestingsvoortgang en ambtelijk contact 2022-2

Gemeenten	Beoordeling 2022-1 (trede)	Opgave 2022-2					Realisatie 2022-2				Contact tussen provincie en gemeente			
		Stand op 1 juli 2022 (achterstand)	Taakstelling 2022-2	Totaalopgave (taakstelling + achterstand) 2022-2	Extra opgave 2022-2 (doelstelling: landelijk 20.000 vergunninghouders extra vóór 1 januari 2023)	Totaalopgave 2022-2 (inclusief extra opgave)	Realisatie 2022-2 tot 10 november 2022	Prognose gerealiseerd op 1 januari 2023	Prognose totaalopgave (taakstelling + achterstand) 2022-2 in %	Prognose totaalopgave 2022-2 inclusief extra opgave 2022-2 (doelstelling) gerealiseerd in %	Gevoerde ambtelijke gesprekken voor het interbestuurlijk toezicht	Contacten tussen gemeenten en Kansennmakersteam voor huisvesting vergunninghouders	Aanwezig bij Bovenregionaal Platform Versnelling Huisvesting Statushouders (voormalig VRU; nu Kansennmakersteam)	Opmerkingen, bijzonderheden, relevante zaken
Amersfoort	trede 2													
Baarn	trede 2													
Bunnik	trede 2													
Bunschoten	trede 2													
De Bilt	trede 2													
De Ronde Venen	trede 1													
Eemnes	trede 1													
Houten	trede													
Isselstein	trede													
Leusden	trede 3	26	24	50	11	61	31	43	86%	71%	moet nog plaatsvinden (toezichtgesprek)	Ja	Nogmaals uitgenodigd om deel te nemen	Bestuurlijk contact heeft reeds plaatsgevonden. Bestuurlijk toezichtgesprek i.v.m. trede 3 (actief toezicht) wordt nog ingepland. Ambtelijk follow up contact (Kansennmakersteam) heeft plaatsgevonden om hulp aan te bieden.
Lopik	trede 1													
Montfoort	trede 2													
Nieuwegein	trede 1													
Oudewater	trede													
Renswoude	trede													
Rhenen	trede 2													
Soest	trede 1													
Stichtse Vecht	trede													
Utrecht	trede 3	207	275	482	133	615	438	611	127%	99%	moet nog plaatsvinden (toezichtgesprek)	Ja, diverse projecten (BeFu-terrein, Pagelaan, Regiodeal Flexwonen)	Ja	Bestuurlijk contact heeft reeds plaatsgevonden. Heeft een versnellingsactie uitgevoerd in augustus 2022.
Utrechtse Heuvelrug	trede													
Veenendaal	trede													
Vijfheerenlanden	trede													
Wijk bij Duurstede	trede 2													
Woerden	trede 1													
Woudenberg	trede 1													
Zeist	trede 1													
Totaal		415	1054	1469	502	1971	1120	1561	106%	79%				

Plan van aanpak inhalen achterstand huisvesting statushouders 2022

Versie: 10 oktober 2022
Zaaknummer: 62567

---

1. Inleiding

Met Woningstichting Leusden (WSL) is in de prestatieafspraken 2022 neergelegd dat “WSL stelt in 2022 tijdig voldoende woningen beschikbaar om de aan de gemeente opgelegde taakstelling voor het huisvesten van vergunninghouders in te vullen. Aanvullend op deze taakstelling werkt WSL aan het beschikbaar stellen van woningen voor jongere alleenstaande vluchtelingen (leeftijd 16, 17 jaar) met begeleiding van Nidos. Daarnaast bespreken gemeente en WSL met het COA de problematiek met betrekking tot de mismatch in woningzoekende statushouder en beschikbare woningen.”

De gemeente Leusden werkt samen met Woningstichting Leusden en stichting Integratiewerk voor de huisvesting en begeleiding van statushouders in Leusden. Dit is afgelopen jaren een succesvolle samenwerking geweest. Bij plaatsing houden we rekening met gezinsgrootte, gezinssamenstelling, eventuele na-reizigers en de type woningen.

Afgelopen jaren heeft de gemeente Leusden kunnen voldoen, soms met een tijdelijke achterstand, aan de taakstellingsopdracht. In 2021 was daarin sprake van een trendbreuk. In relatief korte periode is toen een forse achterstand opgelopen die maar moeizaam wordt ingehaald.

Taakstelling en realisatie huisvesting statushouders 2016 - 2023

	Stand 1 januari	Taakstelling	Geplaatst
2016	-10	75	75
2017	-10	40	53
2018	3	42	35
2019	-4	22	31
2020	5	21	15
2021	-1	43	23
2022	-21	42	42* / 70**

*stand van zaken 10 oktober 2022.

** verwachte aantal gehuisveste statushouders in 2022.

2. Probleemanalyse

De achterstand die in 2021 is opgelopen is slechts deels toe te wijzen aan de verhoogde taakstelling in 2021. In eerdere jaren zijn soortgelijke aantallen statushouders gehuisvest. Alleen in 2019 en 2020 lag de taakstelling lager. We zien drie omstandigheden die hebben geleid tot de achterstand in 2021.

- De gezinnen op onze wachtlijst waren veelal nog niet in Nederland, ondanks dat nareisprocedures door de IND waren goedgekeurd. Vaak was niet duidelijk wanneer deze gezinnen daadwerkelijk in Nederland waren. In enkele gevallen heeft het uiteindelijk een jaar geduurd voordat de gezinnen daadwerkelijk klaar waren voor verhuizing. Tegelijkertijd zijn er in die tijd geen andere gezinnen op de wachtlijst geplaatst die wel klaar waren voor verhuizing. De gemeente Leusden heeft hierover in het voorjaar van 2021 bij het COA en de provincie aan de bel getrokken.
- Er werden in korte tijd twee grote gezinnen op onze wachtlijst geplaatst. Woningstichting Leusden heeft een zeer beperkt aantal woningen die geschikt zijn of gemaakt kunnen worden voor gezinnen vanaf 7 personen. In overleg met het COA is destijds besloten dat het COA regionaal zou uitvragen of voor een van deze gezinnen elders een woning was. Het heeft uiteindelijk, ondanks alle inzet die het COA hiervoor heeft gedaan, vrij lang geduurd voordat elders een woning gevonden is voor dit gezin. Waardoor ook in dit geval er geen nieuw gezin op onze wachtlijst kwam.
- De gemeente Leusden hield in de ketenpartnersamenwerking te lang vast aan onze reguliere werkwijzen. Dit hield onder andere in dat:

- Gezinnen zo passend mogelijk werden gehuisvest.

Bij huisvesting proberen we zoveel mogelijk grote gezinnen niet in relatief kleine woningen te huisvesten. Passend huisvesten betekende ook dat we alleenstaande statushouders met reizigers eerst een kleine woning toewezen als deze beschikbaar was. Wanneer de familie nareisde probeerden we te zorgen voor vervolghuisvesting.

- Terughoudend zijn met het huisvesten in Achterveld

Vanwege de afstand naar de taalschool van stichting Integratiewerk in Amersfoort, de afstand van de taalschool voor kinderen in Leusden centrum en andere voorzieningen in Leusden heeft het de voorkeur om statushouders in Leusden te huisvesten in plaats van Achterveld.

Deze omstandigheden leiden ertoe dat in het voorjaar van 2021 maar beperkt gezinnen op onze wachtlijst stonden die gehuisvest konden worden in een periode dat de taakstelling hoog was. Na de zomer 2021 begonnen ook in Leusden de gevolgen van het woningtekort zichtbaar te worden. Het aantal verhuisbewegingen nam af, waardoor ook het aantal beschikbare woningen voor statushouders afnam.

3. Oplossingsrichtingen

3.1 Nieuwe werkwijze in de ketensamenwerking

Vanaf voorjaar 2022 hebben we onze werkwijze herzien. We zijn pro-actiever geworden in het in kaart brengen van de gezinnen op onze wachtlijst, en gaan eerder op zoek naar geschikte woningen. Dit betekent dat we WSL vragen woningen te reserveren die mogelijk pas enkele maanden later klaar zijn. Dit kunnen nieuwbouwwoningen zijn, maar ook woningen die eerst gerenoveerd moesten worden. Ook worden door WSL woningen gereserveerd waarvan de huidige bewoners hebben aangegeven te gaan verhuizen, maar die nog geen formele opzegging hebben ingediend.

Bovendien zijn we in samenspraak met WSL ruimer gaan denken over wat een geschikte woning is. Dat betekent het vaker voorkomt dat meerdere kinderen op 1 slaapkamer moeten slapen. In sommige gevallen betekent het dat een alleenstaande ouder en een kind op 1 kamer moeten slapen.

Ook zijn we minder terughoudend in het huisvesten in Achterveld, ondanks de afstand naar Voorheen had dit niet de voorkeur, vanwege de afstand naar de taalschool van stichting Integratiewerk in Amersfoort, de taalschool voor kinderen in Leusden centrum en diverse andere voorzieningen.

Deze werkwijze heeft niet direct resultaat. Maar vanaf zomer 2022 zien we resultaat. We hebben tot en met september 2022 26 statushouders gehuisvest, en verwachten in oktober en november 14 gereserveerde woningen te verhuren aan statushouders (voor 34 statushouders)

3.2 We grijpen kansen aan om enerzijds het COA te verlichten en onze toestroom voorspelbaarder te maken.

In het voorjaar van 2022 heeft de gemeente Leusden een samenwerkingsovereenkomst ondertekent met Stichting Nidos en Woningstichting Leusden voor kleinschalige opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers). De woning is inmiddels verbouwd door Nidos en in oktober 2022 betrekken 4 AMV'ers de woning. Met Nidos is afgesproken dat zij een halfjaar voor de verwachte uitstroombdatum een seintje geven aan de gemeente Leusden en Woningstichting Leusden. De woningstichting gaat na dat seintje direct op zoek naar woning die zij kunnen reserveren. Als dit betekent dat de AMV'ers enkele maanden eerder kan uitstromen naar een woning zal stichting Nidos de begeleiding in de zelfstandige woning voortzetten. Voor de taakstelling betekent dit dat de gemeente Leusden op deze wijze 4 statushouders buiten de reguliere wachtlijst heeft gehuisvest. De pilot wordt gedurende 2023 geëvalueerd. Mocht de pilot succesvol blijken staat de gemeente open voor een volgende kleinschalige opvang voor AMV'ers.

In oktober 2022 ondertekent de gemeente Leusden een samenwerkingsovereenkomst met TakeCareBNB. Zij geven aan dat zij een netwerk van ongeveer 30 huishoudens hebben die open staan voor het tijdelijk opnemen van statushouders in hun woning. TakeCareBNB verzorgt de koppeling van statushouder met gastgezin, en begeleid hen hierin. Deze logeerperiode is voor de duur van 3-6 maanden. Binnen die periode kan woningstichting Leusden op zoek naar een woning en kunnen de statushouders kennismaken met Leusden. Naar de stellige verwachting kan binnen deze periode een passende woning worden gevonden. Gedurende de logeerperiode tellen de statushouders nog niet mee voor de taakstelling.

3.3 We huisvesten statushouders binnen onze reguliere (sociale) woningmarkt.

Met de woningen die nu gereserveerd staan verwachten de gemeente Leusden en de woningstichting in 2022 de taakstelling en de in 2021 opgelopen achterstand in te halen.

Voor 2023 houden we rekening met een verhoogde taakstelling van 80 statushouders. In de verdeling van woningen ziet dat er als volgt uit:

Prognose toewijzingen woningen door WSL 2023		
	aantal woningen	
aantal woningen beschikbaar voor verhuur 2023	200	waarvan 18 nieuwbouwwoningen
regulier toewijzing (WoningNet)	145	
statushouders toewijzen	35	gemiddeld 2,25 personen per woning
overige dir. Bemiddeling	20	

4. Flexwoningen

De druk op de woningvoorraad is groot. Om iedereen die met spoed een woning zoekt een dak boven het hoofd te bieden beoogt de minister van BZK de bouwcapaciteit van flexwoningen te verhogen en te versnellen. Spoedzoekers zijn met name mensen in een relatiebreuk en andere urgenten, statushouders, Oekraïners, uitstromers uit maatschappelijke voorzieningen. Om urgent woningzoekenden snel een dak boven het hoofd te kunnen bieden, wil het ministerie van BZK dat er 15 duizend flexwoningen per jaar worden gebouwd. Flexwoningen zijn woningen die tijdelijk bestaan of vaste woningen die verhuurd worden onder een tijdelijk contract. Het idee van flexwoningen is dat ze snel te realiseren zijn en sneller toegankelijk zijn dan reguliere woningen.

Spoedzoekers zijn nu net als reguliere woningzoekenden aangewezen op sociale huurwoningen.

Jaarlijks komen (op basis van ervaring uit het verleden) in Leusden 160 -200 woningen beschikbaar voor verhuur.

We verwachten in 2023 55 van deze woningen nodig te hebben voor spoedzoekers (waaronder statushouders). Vooralsnog verwachten we binnen de bestaande sociale woningmarkt te kunnen voldoen aan die vraag.

Als de gemeente en de woningstichting merken dat spoedzoekers niet voldoende en tijdig worden geholpen met de woningen in de bestaande woningvoorraad kan nader worden onderzocht of en hoe flexwoningen voor Leusden een goede oplossing kunnen zijn. Dat vraagt alsdan eerst de afweging of dit een Leusden passende oplossing kan zijn en een bestuursopdracht voor dit onderzoek.

Vragen die hierbij onder andere spelen zijn:

- Zijn er andere oplossingen om in de vraag naar flexibel wonen te voldoen;
- Zijn er binnen Leusden locaties of gebouwen waar flexwoningen kunnen worden gerealiseerd;
- Is er een exploitant die de flexwoningen wil exploiteren.

BESTUURLIJK TOEZICHTGESPREK HUISVESTING VERGUNNINGHOUDERS LEUSDEN - 1E HELFT 2022

DATUM 24-11-2022
AANWEZIG Gedeputeerde Rob van Muilekom (provincie Utrecht), wethouder Patrick Kiel
(gemeente Leusden), [REDACTED] (gemeente Leusden), [REDACTED]
[REDACTED] (provincie Utrecht)
VERSLAGLEGGING [REDACTED]

1. Opening en agenda

Dit bestuurlijk overleg tussen Provincie en gemeente Leusden wordt gevoerd in het kader van interbestuurlijk toezicht (IBT) huisvesting vergunninghouders. Bij de beoordelingsronde over de taakstelling 2022-1 is gemeente Leusden door de toezichthouder op trede 3 (actief toezicht) van de IBT interventieladder geplaatst vanwege de huisvestingsachterstand in die betreffende taakstellingsperiode. Gedeputeerde van Muilekom vraagt om reflectie van wethouder Kiel op de voortgang van de huisvesting. Daarnaast benadrukt hij dat naast dat de provincie toezicht houdt, ze ook meedenkt met de gemeente over het huisvestingsvraagstuk.

1. Toezichtbrief IBT-huisvesting – actief toezicht

- *Toelichting op deze beoordeling*

Wethouder Kiel licht toe. In 2021 was de achterstand opgelopen, maar het lukte door verscheidende redenen niet om die in te lopen (tot nu). De slechte beoordeling over 2022-1 kwam dan ook niet onverwacht. In de zomer van 2022 heeft het college gesteld 'nu moet het echt beter'. Sindsdien is het tempo opgeschroefd, en kort na de zomer is zelfs ingezet op het nemen van een voorsprong op de nieuwe taakstelling van 2023-1. Op de dag van het gesprek zijn er nog twee huurcontracten getekend. Daarmee wordt de totaalopgave (taakstelling plus achterstand) gehaald. De gemeente wil nog 9 personen voorsprong nemen op 2023 (n.b. de extra opgave als gevolg van de bestuurlijke afspraak van augustus jl. is 11 in Leusden).

2. 'Plan van aanpak inhalen achterstand huisvesting statushouders 2022'

- *Toelichten voorgestelde stappen*
- *Concretisering oplossingsrichtingen en actiepunten*
- *Planning resultaten*
- *Tempo realisatie*

Gedeputeerde verzoekt om een toelichting op de ervaringen met het huisvesten van grote gezinnen. De heer [REDACTED]

[REDACTED] licht toe dat twee grote gezinnen in één periode destijds niet behapbaar was voor de gemeente.

Tegenwoordig gaat de gemeente flexibeler om met grote gezinnen door bijvoorbeeld meerdere kinderen (meisjes met meisjes, jongens met jongens) één slaapkamer te geven. Daarnaast worden huurwoningen die na 20 jaar vrijkomen grondig aangepakt, waarbij een extra slaapkamer wordt gecreëerd. De gemeente maakt hierin reserveringen voor statushouders.

De gemeente noemt een aantal kanttekeningen die in de huidige taakstellingsperiode spelen:

- uitdagingen aan de sociale kant: het maatschappelijk werk heeft het nu heel druk. De gemeente zit aan de grens, waarbij de lasten aan de sociale kant die grens vormen. Daarbij leggen ook de amv'ers en de Oekraïense vluchtelingen grote druk op de maatschappelijk werkers. Gedeputeerde Van Muilekom beaamt dat dit breder speelt en heeft dit onderwerp aangekaart bij de minister voor VRO.
- plaatsing van gezinnen is best strak: grote gezinnen worden in passende huizen geplaatst, maar moeten doorverhuizen zodra het gezin groter wordt. Dit legt extra druk op de woningmarkt.

Afgelopen zomer zijn praktisch alle huizen naar statushouders gegaan, maar de gemeente heeft hier maar weinig weerstand en sociale onrust over gezien.

De gemeente zet zich ook in voor andere opgaven (o.a. voor de groep amv, met 20 amv'ers in het Van der Valk-hotel), ook om hun bereidwilligheid te laten zien.

De heer [REDACTED] noemt nog dat er enkele onjuistheden zitten in de cijfers van taakstellingsvolgsysteem, en dat hij dit nog zal opnemen met het COA.

3. Actuele ontwikkeling van de huisvestingsopgaven vergunninghouders: behalen van de extra opgave ('doelstelling'), en de aankomende taakstelling 2023-I.

Wat betreft initiatieven voor flexwoningen geeft wethouder Kiel aan dat de gemeente voor 2023-1 verwacht nog toe te kunnen met de reguliere voorraad. Tegelijk wordt er wel gekeken naar locaties voor flexwoningen voor de alle doelgroepen. Beperkende factor is dat de gemeente vrijwel geen eigen grond heeft. Daarnaast let de gemeente bij grote uitleglocaties op dat flexwoningen structurele ontwikkeling niet te veel in de weg gaan zitten. Flexwoningen hebben geen zin als er ze er maar twee of drie jaar staan.

Wat betreft initiatieven voor de transformatie van panden noemt de wethouder dat er midden in het dorp kantoren zijn omgebouwd om structurele woningen te realiseren. Daar worden ook sociale huurwoningen in opgenomen.

4. Vervolgafspraken

Gedeputeerde Van Muilekom noemt dat de gemeente goed bezig is, en wanneer deze inderdaad een voorsprong weet op te bouwen, de beoordeling naar verwachting op trede 1 zal uitkomen voor 2022-2. Wanneer de toezichtbrief over de tweede helft van 2022 rond is zal deze worden verstuurd naar het college en de raad. Hij geeft aan te zullen laten blijken dat de provincie blij is met de acties van de gemeente. Hij benadrukt de meerwaarde van het opbouwen van een voorsprong, omdat het de opgave op alle aandachtsgroepen naar de toekomst toe behapbaarder maakt.

De gedeputeerde prijst de inzet van de gemeente, en geeft aan dat het kansenmakersteam ingeschakeld kan worden wanneer deze nog nadenkt over initiatieven met betrekking tot transformatie of flexwonen. De wethouder geeft aan het kansenmakersteam regelmatig te noemen bij de betrokken ambtenaren.